

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc Fontanella a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-fontanella> >

Francesc Fontanella

Francesc Fontanella i Garraver (Nou diccionari 62 de la literatura catalana)

Poeta i dramaturg del barroc

Barcelona, 1622-Perpinyà, 1681/85. Poeta i dramaturg. Va doctorar-se en dret el 1641 a Barcelona. Amb tota la família implicada en el moviment secessionista, el 1642 va arribar a superintendent d'artilleria en el bàndol francòfil de la guerra dels Segadors i el 1643 va acompanyar el seu germà Josep al Congrés de Münster. El 1652 va haver d'exiliar-se a Perpinyà. En morir la seva segona dona, va ingressar a l'orde dominicà (1657) i el 1660 va ser ordenat sacerdot. Entre 1663 i 1673 exercí com a professor de dret canònic a la Universitat de Perpinyà i el 1673 va arribar a prior del convent de Sant Domènec de Perpinyà.

La seva producció literària, vinculada al barroc, té clares influències de Góngora -el model de les *Soledades* és visible en alguns fragments d'*Amor, firmesa i porfia*- i Garcilaso de la Vega -«Oh dures fletxes de mon fat rompudes...», «Dolces despulles quan lo cel volia...»-. Les seves tècniques poètiques són les habituals de la poesia cultista: hipèrbats, antítesis, al·literacions, enumeracions, metàfores, etc. Utilitza un registre lingüístic forçat, ple de neologismes i molt castellanitzat.

La principal característica de la seva poesia és l'exagerat sentimentalisme, unit a un interès per la temàtica bucòlica -influència clara de Garcilaso. En aquest sentit, Fontanella intenta adaptar la mitologia bucòlica -nimfes, nàiades, pastors, etc.- a la geografia catalana, més concretament a la barcelonina -Tibidabo, Besòs, Llobregat- i a la rossellonesa. Les característiques esmentades són especialment visibles en el recull de romanços anomenats *Gilettes*, escrits, sembla, al Rosselló en la seva joventut, i en els quals la deliquescència sentimental arriba a l'extrem, principalment per l'abús dels diminutius.

Ara bé, encara que el gruix de la seva poesia és fonamentalment amorós i bucòlic, va conrear també altres gèneres i temes típicament barrocs, com la *letrilla* satírica i paròdica, el romanç heroic, burlesc o mitològic, la recreació de cançons populars, etc., i també, ocasionalment, els temes obscens o escatològics. Fontanella destaca per la seva habilitat en molts aspectes compositius i en el plantejament i l'estructura de les seves obres majors.

Va escriure dues obres de teatre: la *Tragicomèdia pastoral d'amor, firmesa i porfia* (cap a 1643), completada amb una lloa, un entremès i un ball, i la comèdia mitològica, d'inspiració més o menys calderoniana, *Lo desengany*. La lloa presenta un interessant aspecte de manifest: Fontanella hi fa una defensa de la llengua i exposa la voluntat de contribuir a la seva «il·lustració», omplint, amb les seves obres dramàtiques, el buit de l'inexistent teatre culte en català de caràcter profà.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc Fontanella a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-fontanella> >

Pel que fa a la producció en prosa, només en coneixem el panegíric fúnebre de Pau Claris (1641), que és una bona mostra d'oratória cultista. La seva abundosa producció de circumstàncies -emblemes o jeroglífics per a celebracions oficials, elogis preliminars de llibres, sentència de les justes poètiques en honor de sant Tomàs el 1658, etc.- demostra que, en la seva època, va gaudir d'una gran consideració com a escriptor.

La seva influència, potser no tan evident com la de Francesc Vicent Garcia, es clara en els autors de la [Renaixença](#): connecta amb el bucolisme dels primers romàntics, com Rubió i Ors i Martí i Cortada. Modernament, l'edició crítica de les seves obres ha estat abordada per Maria-Mercè Miró.

Copyright text © 2000 Edicions 62

Tast de textos

Text

 WEB: Quatre poemes de l'autor

Al web Poesia catalana d'ahir i d'avui.

<http://perso.wanadoo.es/lipmic/Poecat/fontanella.htm>

 WEB: Magisteri Teatre-Mag Poesia

Recull diversos poemes de l'autor.

<http://www.mallorcaweb.com/magteatre/poemessoltsabansXX/fontanellafrancesc.html>

Els lectors llegeixen

 WEB: Fontano1622 llegeix 'Desengany del món', de Francesc Fontanella

<http://soundcloud.com/fontano1622/desengany-del-m-n>

 WEB: Fontano1622 llegeix 'A una calavera y rellotge de pols', de Francesc Fontanella

<http://soundcloud.com/fontano1622/a-una-calavera-i-rellotge-de>

Biobibliografia

Biografia

 WEB: A la Viquipèdia

Biografia, bibliografia i enllaços sobre l'autor al web de l'enciclopèdia lliure.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Francesc_Fontanella_i_Garraver

Bibliografia

 WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Fontanella+Francesc+ca.+1610&sortdro pdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc Fontanella a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-fontanella> >

 WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)
http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Fontanella+Francesc+ca+1610&sortdropdown=-&searchscope=23

 WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques
<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SFontanella+Francesc|Orighresult|U1?lang=cat&suite=pearl>

 WEB: Articles de l'autor (Traces)
<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Fontanella%20Francesc&sc=1&ln=ca>

 WEB: Articles sobre l'autor (Traces)
http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Fontanella%2C+Francesc&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Comentaris sobre l'autor

Crítica

 PDF: L'erotisme a les *Cartes a les Senyores dels Angels i de Jerusalem*
Estudi de Marc Sagues, a *SCRIPTA, Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna*, 3 (juny 2014).
<http://ojs.uv.es/index.php/scripta/article/download/3832/3463>

 PDF: Un pròleg desconegut de Francesc Fontanella
Estudi d'Eulàlia Miralles i Albert Rossich, a *Els Marges*, 102 (hivern 2014).
<http://www.nise.cat/Portals/0/Nise/Biblioteca/Els%20Marges.pdf>

 PDF: Un itinerari o sentimental de Fontanella (o un desengañ o amoroso en boca de Silvano)
Estudi d'Eulàlia Miralles (Universitat de València). A *eHumanista/IVITRA*, 5 (2014).
http://www.ehumanista.ucsb.edu/eHumanista%20IVITRA/Volume%205/Volum%20Regular/6_EMiralles.pdf

 PDF: Francesc Fontanella, una biografia excessiva
Estudi de Pep Valsalobre, a *Revista de Catalunya*, 239 (maig de 2008).
<http://www.google.es/url?sa=t&rct=j&q=francesc%20fontanella%2C%20una%20biografia%20excessiva&source=web&cd=1&cad=rja&ved=0CDIQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.udg.edu%2FLinkClick.aspx%3Ffileticket%3D0aRqWFhUU4%253D%26tabid%3D11922%26language%3Dca-ES&ei=QRM SUE2GM8zKswa0jYCwCQ&usg=AFQjCNFI-VdRCW1RX-4Uot1eSAKvo22OkQ>

 PDF: La 'Signora Letteratura' i 'Madame Politique' es troben al Carnaval amb el poeta Francesc Fontanella: una doble lectura de les festes de 1647
Estudi de Pep Valsalobre, dins el volum *Literatura en la Guerra de Treinta Años*.
<http://www.nise.cat/Portals/0/Nise/Biblioteca/Fontanella%20Guerra%20de%20Treinta%20A%C3%B1os%20text%20meu.pdf>

 PDF: De Fontano a Belinda: un desengany cavalleresc i epistolar. Edicio? cri?tica de quatre epi?stoles litera?ries de Francesc Fontanella
Estudi de Marc Sagues, a UOCtreballs.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Francesc Fontanella a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/francesc-fontanella> >

<http://lletra.uoc.edu/offlletra/files/508e65d7-de1c-43a9-9fa4-2c8e5fd30e26.pdf>

WEB: **Quern**

Repertori bibliogràfic de literatura i llengua catalanes de l'edat moderna.

<http://www.quern.cat/>

Diversos

PDF: **El llinatge olotí del gran autor del Barroc**

Reportatge de Xavier Valeri sobre la figura de l'autor i l'estat de la investigació de la seva obra. Al *Diari de Girona* (18/05/2014).

http://lletra.uoc.edu/uploads/20140619/Fontanella_DdG_maig_2014.pdf

PDF: **El testament poètic de Francesc Fontanella**

Article de Pep Valsalobre, a l'*Ara* (13/06/2014).

http://lletra.uoc.edu/uploads/20140619/ESPECIAL_GIRONA_20140613_Pep_Valsalobre__6x3__Ara Primera_1_.pdf

WEB: **Una vida de pel·lícula**

Article de Pep Valsalobre sobre la biografia de l'autor.

<http://pepvalsalobre.wordpress.com/2011/04/28/una-vida-de-pel%C2%B7licula/>

WEB: **Bibliografia sobre Fontanella en alemany**

Entrada bibliogràfica d'un estudi sobre Fontanella en una pàgina austríaca.

<http://www.uni-muenster.de/Hispanistikbibliographie/Bibliographie%201978-1998/L.K.4.9.html>

L'autor 2.0

A les xarxes

TXT: **Fontanella, a Facebook**

<https://lletra.uoc.eduhttps://www.facebook.com/francesc.fontanella.9>

TXT: **Fontanella, a Twitter**

<https://lletra.uoc.eduhttps://twitter.com/fontano1622>

TXT: **Fontanella, a Scoop.it**

<http://www.scoop.it/t/totes-ses-coses-modernes>